

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет соціології та соціальної політики

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ГРУПАМИ РИЗИКУ»

Галузь знань
23«Соціальна робота»
Спеціальність
231«Соціальна робота.»
Освітній рівень
перший (бакалавр)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра соціальної освіти та соціальної роботи Викладач: Соляник Марина Геннадіївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://fspn.udu.edu.ua/images/FSEO/PEDPED/vidpovidalni/8.pdf E-mail: m.h.solyanyk@udu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	Ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними та практичними навичками соціальної роботи з отримувачами послуг у групі ризику, оволодіння формами та методами соціальної роботи з різними групами отримувачів послуг.		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл вибіркової частини Шифр у навчальному плані: BV2.12		
III. Обсяг навчальної дисципліни		Денна форма	Заочна форма
	Кількість кредитів	6	6
	Загальна кількість годин	180	180
	Лекційні заняття	32	12
	Семінарські заняття	40	12
	Практичні заняття		
	Самостійна робота	108	156

**IV. Короткий
зміст навчальної
дисципліни**

Лекційні заняття (32/12)

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади роботи з отримувачами послуг з числа групи ризику

Тема 1. Законодавче забезпечення роботи з групами ризику (2\0)

Тема 2. Характеристика категорій отримувачів послуг , що визначаються як кризові (2\2)

Змістовний модуль 2. Соціальна робота з дітьми групи ризику

Тема 3. Соціальна роботи з дітьми з девіантною поведінкою (4\2)

Тема 4. Організація роботи з «дітьми-вилиці» та безпритульними (4\0)

Тема 5. Соціально-педагогічна робота з важковиховуваними дітьми (2\0)

Тема 6. Особливості соціально-виховної роботи з неповнолітніми, що мають конфлікти з законом (2\0)

Змістовний модуль 3. Організація соціальної роботи з сім'ями групи ризику

Тема 7. Технології роботи з сім'ями у СЖО (2\2)

Тема 8. Соціальна робота з малозабезпеченими сім'ями (4\0)

Тема 9. Організація роботи з сім'ями мігрантів та біженців (2\2)

Тема 10. Особливості соціальної роботи з криміногенними сім'ями (2\0)

Змістовний модуль 4. Особливості соціальної роботи з людьми з проблемами зі здоров'ям

Тема 11. Особливості соціальної роботи з хворими на ВІЛ\СНІД (2\2)

Тема 12. Соціальна робота з тяжкохворими (2\2)

Тема 13. Соціально-психологічна підтримка людей з інвалідністю (2\0)

Семінарські заняття (40/12)

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади роботи з отримувачами послуг з числа групи ризику

Тема 1. Законодавче забезпечення роботи з групами ризику (4\0)

Тема 2. Характеристика категорій отримувачів послуг , що визначаються як кризові (4\2)

Змістовний модуль 2. Соціальна робота з дітьми групи ризику

Тема 3. Соціальна роботи з дітьми з девіантною поведінкою (4\0)

Тема 4. Організація роботи з «дітьми-вилиці» та безпритульними (4\2)

Тема 5. Соціально-педагогічна робота з важковиховуваними дітьми (4\0)

Тема 6. Особливості соціально-виховної роботи з неповнолітніми, що мають конфлікти з законом (4\0)

Змістовний модуль 3. Організація соціальної роботи з сім'ями групи ризику

Тема 7. Технології роботи з сім'ями у СЖО (2\2)

Тема 8. Соціальна робота з малозабезпеченими сім'ями (4\0)

Тема 9. Організація роботи з сім'ями мігрантів та біженців (4\2)

Тема 10. Особливості соціальної роботи з криміногенними сім'ями (2\0)

Змістовний модуль 4. Особливості соціальної роботи з людьми з проблемами зі здоров'ям

Тема 11. Особливості соціальної роботи з хворими на ВІЛ\СНІД (2\2)

Тема 12. Соціальна робота з тяжкохворими (2\2)
Тема 13 Соціально-психологічна підтримка людей з інвалідністю (2\0)

Самостійна робота здобувача вищої освіти (108/156)

СР: опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до лекційних та семінарських занять, написання письмових робіт, розробка творчих завдань

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади роботи з отримувачами послуг з числа групи ризику

Тема 1. Законодавче забезпечення роботи з групами ризику (10\10)
Тема 2. Характеристика категорій отримувачів послуг, що визначаються як кризові (10\12)

Змістовний модуль 2. Соціальна робота з дітьми групи ризику

Тема 3. Соціальна роботи з дітьми з девіантною поведінкою (10\12)
Тема 4. Організація роботи з «дітьми-вилиці» та безпритульними (10\12)
Тема 5. Соціально-педагогічна робота з важковиховуваними дітьми (10\12)
Тема 6. Особливості соціально-виховної роботи з неповнолітніми, що мають конфлікти з законом (7\11)

Змістовний модуль 3. Організація соціальної роботи з сім'ями групи ризику

Тема 7. Технології роботи з сім'ями у СЖО (12\15)
Тема 8. Соціальна робота з малозабезпеченими сім'ями (10\10)
Тема 9. Організація роботи з сім'ями мігрантів та біженців (10\15)
Тема 10. Особливості соціальної роботи з криміногенними сім'ями (10\10)

Змістовний модуль 4. Особливості соціальної роботи з людьми з проблемами зі здоров'ям

Тема 11. Особливості соціальної роботи з хворими на ВІЛ/СНІД (10\12)
Тема 12. Соціальна робота з тяжкохворими (13\15)
Тема 13. Соціально-психологічна підтримка людей з інвалідністю (10\10)

V. Результати навчання

ПРН.11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин
ПРН.14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога..

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю
Форма підсумкового контролю – залік
Поточний контроль

Рейтинговий бал з видів навчальної діяльності																
	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	Сем.	СР	МК	Всього
Д.ф.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	44	30	100
З.ф.		2		2			2		2		2	2		58	30	100

Позначення: Д.ф. – денна форма; З.ф. -заочна форма; сем- семінарські заняття; СР. – самостійна робота; МК – модульний контроль.

Поточний контроль	Присутність на лекційних заняттях, опитування (усні й письмові), доповіді, творчі роботи (презентації, командні проєкти, написання есе), модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	Залік

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Навчальна дисципліна завершується заліком, максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру, 100.

До початку залікової сесії екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти залік чи екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він проходить ці навчальні дисципліни повторно на платній основі.

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час заліку, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача освіти на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, аналіз, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати обґрунтовані висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів та програм.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Відповідь здобувачів містить повний, розгорнутий, правильний виклад матеріалу з поставленого питання; демонструє знання основних понять і категорій та взаємозв'язку між ними, вірно розуміння змісту основних теоретичних положень; вказує на вміння давати змістовний та логічний аналіз матеріалу з поставленого питання; демонструє знання різних наукових концепцій та підходів щодо певної науково-теоретичної чи науково-практичної проблеми, пов'язаної з поставленим питанням; здатність робити власні висновки в разі неоднозначності, спірного чи проблемного характеру поставленого питання чи проблеми.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач освіти дав досить змістовну відповідь на поставлене питання, але відповідь містить наступні недоліки: - недостатня повнота, незначні неточності чи прогалини при поясненні того чи іншого аспекту питання; - недостатньо детально розкритий предмет запитання, а основні поняття носять тезисний характер; відповідь на ситуаційне завдання є недостатньо аргументованою;

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач освіти дав відповідь на поставлене питання, однак допустив незначні помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: відтворює основні поняття поверхово, не виокремлює взаємозв'язки; окремі формулювання є нечіткими; міститься інформація, котра не відноситься до змісту екзаменаційного питання.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач дав відповідь на поставлене питання, однак допустив суттєві помилки як змістовного характеру, так і при оформленні відповіді на питання, а саме: зміст відповіді свідчить про прогалини у знаннях з відповідного питання або ж про невірне розуміння окремих аспектів поставленого питання; відповідь викладена недостатньо аргументовано та/або з порушенням правил логіки при поданні матеріалу.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач освіти засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вмє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова
Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри..
Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом семестру; за доскладання й перескладання робіт

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основні інформаційні джерела

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/47338/1/O_%20Epel_T_Liakh_I_Silantieva_APSR_FPSRSO_KSPSR.pdf.pdf
2. Кулик І.В. Соціальна робота з різними групами клієнтів: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2020. 236с. URL: <https://ksptsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/71/2023/02/posibnyk-srzhkh.pdf>
3. Пеша І.В., Сопівник І.В., Галайдюк В.В., Кошук О.Б. Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю. Навчальний посібник. Київ: Компринт, 2023. 449 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi76/0056869.pdf>
4. СемигінаТ. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с. URL: https://www.researchgate.net/profile/Tetyana-Semigina/publication/342003632_Sucasna_socialna_robota/links/5eddf6ae299bf1d20bd86768/Sucasna-socialna-robota.pdf
5. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів : методичний посібник до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота / уклад.: Т. П. Хлівнюк, К. О. Кулава.

– Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2023. – 78 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/dfd5ef39-ebff-46d1-a690-754260a5b83f/content>

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри соціальної освіти та соціальної роботи протокол №8 від 29 січня 2025 року

